

№	ITEM	Punctaj							
Diversitatea în lumea vie									
1.	<p>Porumbul (<i>Zea mays</i>) este o plantă anuală, una dintre cele mai răspândite plante de cultură din țara noastră.</p> <p>Notează denumirea grupei taxonomice la care se referă porumbul (<i>Zea mays</i>), selectând noțiunile din seria propusă:</p> <p style="text-align: center;"><i>Monocotiledonate, Angiosperme, Eucariote, Dicotiledonate, Plante.</i></p> <p>Atenție! Unul dintre taxoni este în plus.</p> <table border="1" data-bbox="225 1312 922 1554"> <tr> <td>a) Domeniul / Supraregnul: _____</td> <td data-bbox="922 1312 1358 1554" rowspan="5" style="text-align: center;"> </td> </tr> <tr> <td>b) Regnul: _____</td> </tr> <tr> <td>c) Filumul: _____</td> </tr> <tr> <td>d) Clasa: _____</td> </tr> <tr> <td>e) Specia: Porumb (<i>Zea mays</i>).</td> </tr> </table>	a) Domeniul / Supraregnul: _____		b) Regnul: _____	c) Filumul: _____	d) Clasa: _____	e) Specia: Porumb (<i>Zea mays</i>).	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
a) Domeniul / Supraregnul: _____									
b) Regnul: _____									
c) Filumul: _____									
d) Clasa: _____									
e) Specia: Porumb (<i>Zea mays</i>).									
2.	<p>a) Completează tabelul cu trăsăturile distinctive ale clasei din care face parte porumbul:</p> <table border="1" data-bbox="296 1630 1281 1854"> <thead> <tr> <th data-bbox="296 1630 603 1742">Tipul sistemului radicular</th> <th data-bbox="603 1630 951 1742">Tipul nervațiunii frunzelor</th> <th data-bbox="951 1630 1281 1742">Numărul de cotiledoane ale embrionului</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="296 1742 603 1854">1.</td> <td data-bbox="603 1742 951 1854">1.</td> <td data-bbox="951 1742 1281 1854">1.</td> </tr> </tbody> </table> <p>b) Scrie denumirea substanțelor organice hidrofobe din celulele plantelor.</p> <p>1. _____</p> <p>c) Notează o funcție a acestor substanțe în celulă.</p> <p>1. _____</p>	Tipul sistemului radicular	Tipul nervațiunii frunzelor	Numărul de cotiledoane ale embrionului	1.	1.	1.	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
Tipul sistemului radicular	Tipul nervațiunii frunzelor	Numărul de cotiledoane ale embrionului							
1.	1.	1.							

3.	<p>I. Completează tabelul cu deosebirile dintre Clasa Peștii osoși și Clasa Amfibienii.</p> <table border="1" data-bbox="226 228 1353 1057"> <thead> <tr> <th data-bbox="226 228 603 340">Peștii osoși</th> <th data-bbox="603 228 979 340">Criterii de deosebire</th> <th data-bbox="979 228 1353 340">Amfibienii</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="226 340 603 488">1. ....</td> <td data-bbox="603 340 979 488">Specificul Tegumentului</td> <td data-bbox="979 340 1353 488">1. ....</td> </tr> <tr> <td data-bbox="226 488 603 636">1. ....</td> <td data-bbox="603 488 979 636">Organele de respirație</td> <td data-bbox="979 488 1353 636">1. .... 2. ....</td> </tr> <tr> <td data-bbox="226 636 603 784">1.....</td> <td data-bbox="603 636 979 784">Structura inimii (numărul camerelor)</td> <td data-bbox="979 636 1353 784">1. ....</td> </tr> <tr> <td data-bbox="226 784 379 945">Crap-oglină</td> <td data-bbox="379 784 1139 945" rowspan="2"> <p>Reprezentanți (indică încă câte un exemplu <u>din fiecare clasă</u>)</p> </td> <td data-bbox="1139 784 1353 945">Broasca-de-lac</td> </tr> <tr> <td data-bbox="226 945 379 1057">1.....</td> <td data-bbox="1139 945 1353 1057"> 1..... </td> </tr> </tbody> </table> <p data-bbox="226 1093 1098 1128">II. Imaginile de mai jos reprezintă ciclul de dezvoltare la amfibieni.</p> <div data-bbox="245 1169 715 1326"> <p>1 2 3</p> </div> <p data-bbox="740 1169 1353 1236">a) Notează tipul de dezvoltare prezentat în imagine. _____</p> <p data-bbox="740 1281 1353 1438">b) Scrie denumirile stadiilor de dezvoltare: 1- _____ 2- _____ 3- _____</p>	Peștii osoși	Criterii de deosebire	Amfibienii	1.	Specificul Tegumentului	1.	1.	Organele de respirație	1. .... 2.	1.....	Structura inimii (numărul camerelor)	1.	Crap-oglină	 <p>Reprezentanți (indică încă câte un exemplu <u>din fiecare clasă</u>)</p>	Broasca-de-lac	1.....	 1.....	L	L
Peștii osoși	Criterii de deosebire	Amfibienii																		
1.	Specificul Tegumentului	1.																		
1.	Organele de respirație	1. .... 2.																		
1.....	Structura inimii (numărul camerelor)	1.																		
Crap-oglină	 <p>Reprezentanți (indică încă câte un exemplu <u>din fiecare clasă</u>)</p>	Broasca-de-lac																		
1.....		 1.....																		
Sisteme și procese vitale																				
4.	<p>Scrie în spațiul de mai jos esența termenilor biologici:</p> <p>Organ - _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Metabolism - _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L	L																	

5. Imaginile reprezintă tipuri de țesuturi animale.

	<p>a) Completează legenda cu cifrele corespunzătoare țesuturilor:</p> <p><i>Muscular</i> - _____</p> <p><i>Nervos</i> - _____</p> <p><i>Osos</i> - _____</p> <p><i>Epitelial</i> - _____</p> <p><i>Conjunctiv (cu funcții speciale)</i> - _____</p>
	<p>b) În coloana A sunt indicate organite celulare, iar în coloana B – unele caracteristici ale acestora. Scrie în spațiul rezervat A, cifrele corespunzătoare din coloana B. Cifrele pot fi scrise o singură dată.</p>

L L
0 0
1 1
2 2
3 3
4 4
5 5
6 6
7 7
8 8
9 9

Coloana A	Coloana B
<p>Ribozom _____</p> <p>Mitocondrie _____</p> <p>Reticul endoplasmatic _____</p>	<p>1. Reprezintă un sistem ramificat de canale;</p> <p>2. Conține ADN propriu;</p> <p>3. Constă din două subunități;</p> <p>4. Membrana internă formează criste.</p>

6. Imaginile de mai jos reprezintă sistemele digestiv și excretor la om.

<p>a) Notează 3 structuri ale sistemului digestiv (la alegere):</p> <p>☐ _____</p> <p>☐ _____</p> <p>☐ _____</p>		<p>b) Notează 3 structuri ale sistemului excretor (la alegere):</p> <p>☐ _____</p> <p>☐ _____</p> <p>☐ _____</p>
--	--	--

L L
0 0
1 1
2 2
3 3
4 4
5 5
6 6
7 7
8 8
9 9

c) Numește glanda anexă a tubului digestiv care participă la reglarea nivelului de glucoză în sânge.

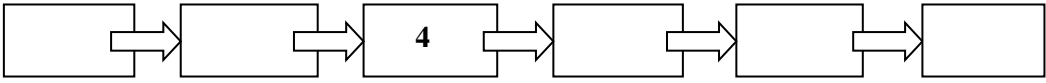
_____

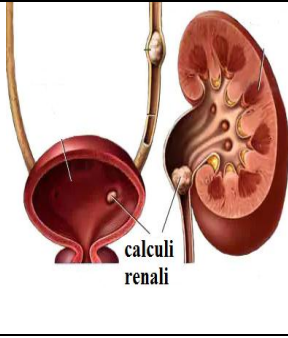
d) Scrie denumirea tipului de metabolism în care se formează ATP în celulele organismului uman.

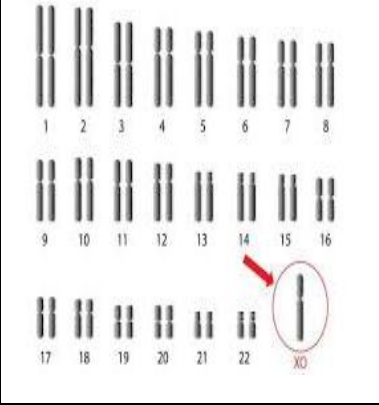
_____

e) Numește unitatea morfo-funcțională a rinichilor.

_____

<p>7.</p>	<p>a) Alcătuieste un șir logic, care să reflecte succesiunea proceselor de formare și de eliminare a urinei din organism, utilizând termenii din lista de mai jos. Completează schema cu cifrele corespunzătoare.</p> <p>1. vezica urinară; 2. papile renale; 3. ureter; 4. calice renale; 5. uretra; 6. tub colector</p> <p>b) Notează denumirea altor două organe cu funcții de excreție.</p> <p>1. _____</p> <p>2. _____</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>6</p> <p>7</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>6</p> <p>7</p>
<p>8.</p>	<p>Alimentele furnizează organismului uman nutrienți esențiali.</p> <p>a) Notează efectele pozitive ale consumului de carne și efectele negative ale dietei sărace în proteine de origine animală.</p> <p><i>Efect pozitiv:</i></p> <p>1. _____</p> <p>_____</p> <p><i>Efect negativ:</i></p> <p>1. _____</p> <p>_____</p> <p>b) Notează 2 pași în acordarea de prim ajutor în cazul intoxicației cu ciuperci.</p> <p>1. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>2. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>c) Scrie două măsuri de profilaxie pentru a evita apariția maladiilor tractului digestiv.</p> <p>1. _____</p> <p>_____</p> <p>2. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>6</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>6</p>

9.	<p>Consumul exagerat de produse alimentare, bogate în săruri minerale poate provoca calculoza renală.</p> <p>a) Notează două produse alimentare, care trebuie să fie evitate sau să fie consumate în cantități mici de către o persoană afectată de calculoză renală.</p> <p>1. _____</p> <p>2. _____</p>		L	L								
<p>b) Notează o altă cauză posibilă de apariție a calculozei renale și metoda respectivă de profilaxie.</p> <p>Cauza - _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Metoda de profilaxie - _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>		0 1 2 3 4	0 1 2 3 4									
Bazele geneticii și ameliorarea organismelor												
10.	<p>a) Scrie în spațiul rezervat esența termenilor biologici:</p> <p>Ereditate - _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Mutație - _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>b) Subliniază termenul care nu se încadrează în grupul tematic. Pentru termenul selectat, argumentează printr-o frază, decizia selectării și decizia asocierii termenilor biologici.</p> <table border="1" data-bbox="228 1518 1353 1776"> <tr> <td data-bbox="228 1518 560 1563">Sindromul Patau</td> <td data-bbox="560 1518 1353 1563">.....</td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 1563 560 1608">Hemofilia</td> <td data-bbox="560 1563 1353 1608">.....</td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 1608 560 1653">Sindromul Down</td> <td data-bbox="560 1608 1353 1653">.....</td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 1653 560 1697">Sindromul Edwards</td> <td data-bbox="560 1653 1353 1697">.....</td> </tr> </table>		Sindromul Patau	.....	Hemofilia	.....	Sindromul Down	.....	Sindromul Edwards	.....	L	L
Sindromul Patau	.....											
Hemofilia	.....											
Sindromul Down	.....											
Sindromul Edwards	.....											
		0	0									
		1	1									
		2	2									
		3	3									
		4	4									
		5	5									
		6	6									
		7	7									

11.	<p>I. În schema de mai jos este reprezentat cariotipul patologic la om.</p> <p>Notează:</p> <p>a) denumirea patologiei cromozomiale identificate: _____</p> <p>b) tipul de cromozomi afectați (<i>autosomi / heterosomi</i>) _____</p> <p>c) sexul persoanei afectate _____</p> <p>d) două trăsături fenotipice distinctive: 1. _____ 2. _____</p> <p>II. a) Notează două metode pentru diagnosticul maladiilor ereditare. 1. _____ 2. _____</p> <p>b) Propune două recomandări cuplurilor de familie pentru a reduce riscul de a naște un copil cu afecțiuni ereditare. 1. _____ 2. _____</p>	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
12.	<p>Rezolvă problema: Părul ondulat este un caracter dominant, iar părul drept reprezintă un caracter recesiv. O femeie cu păr ondulat, heterozigotă după acest caracter, se căsătorește cu un bărbat cu părul drept. Determină probabilitatea nașterii copiilor cu păr ondulat în această familie.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

Ecologia și protecția mediului

13.	<p>Analizează imaginea de mai jos și realizează sarcinile:</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>a) Completează careurile libere cu denumirea funcțiilor trofice ale organismelor prezentate în lanțul trofic din imagine.</p> <div style="text-align: center;"> <table style="margin: auto; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; text-align: center;">1.</td> <td style="padding: 0 10px;">⇒</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; text-align: center;">2.</td> <td style="padding: 0 10px;">⇒</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; text-align: center;">3. Consumator secundar</td> <td style="padding: 0 10px;">⇒</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; text-align: center;">4.</td> <td style="padding: 0 10px;">⇒</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; text-align: center;">5.</td> </tr> </table> </div> <p>b) Numește procesul prin care organismele autotrofe produc substanțe organice.</p> <hr style="border: 0.5px solid black;"/>	1.	⇒	2.	⇒	3. Consumator secundar	⇒	4.	⇒	5.	L	L
1.	⇒	2.	⇒	3. Consumator secundar	⇒	4.	⇒	5.				
		0 1 2 3 4 5	0 1 2 3 4 5									
14.	<p>I. Scrie în spațiul de mai jos esența termenului biologic: <i>Populație</i> - _____</p> <hr style="border: 0.5px solid black;"/> <p>II. Citește fragmentul din poezia <i>Malul Siretului</i> și rezolvă sarcinile.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: flex-start;"> <div style="width: 60%; padding: 5px;"> <p><i>Aburii ușori ai nopții ca fantasme se ridică Și, plutind deasupra luncii, printre ramuri se despică. Râul luciu se-ncovoiaie sub copaci ca un balaur Ce în raza dimineții mișcă solzii lui de aur.</i></p> <p><i>Eu mă duc în faptul zilei, mă așez pe malu-i verde Și privesc cum apa curge și la cotiri ea se pierde, Cum se schimbă-n vălurele pe prundișul lunecos, Cum adoarme la bulboace, săpând malul nisipos.</i></p> <p style="text-align: right;"><i>(V. Alecsandri)</i></p> </div> <div style="width: 35%; text-align: center;"> </div> </div> <p>a) Subliniază în text două elemente ale biotopului.</p> <p>b) Indică un factor natural care duce la secarea râurilor în Republica Moldova.</p> <hr style="border: 0.5px solid black;"/> <p>c) Explică la ce consecințe poate duce micșorarea albiei râului Nistru (la nivelul biocenozei).</p> <p>1. _____</p> <hr style="border: 0.5px solid black;"/>	L	L									
		0 1 2 3 4 5 6 7	0 1 2 3 4 5 6 7									